

Fremsat den 28. oktober 2015 af erhvervs- og vækstministeren (Troels Lund Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om mæglings- og klageinstitutionen for
ansvarlig virksomhedsadfærd
(Ophævelse af revisionsbestemmelse)

§ 1

I lov nr. 546 af 18. juni 2012 om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, som ændret ved § 29 i lov nr. 1231 af 18. december 2012, foretages følgende ændring:

1. § 12 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Ifølge § 12 i lov nr. 546 af 18. juni 2012 om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd skal erhvervs- og vækstministeren i folketingsåret 2015/2016 fremsætte lovforslag om revision af hele eller dele af loven.

Med lovforslaget foreslås revisionsbestemmelsen ophævet. Mæglings- og klageinstitutionen har i foråret 2015 undergået en evalueringsproces, som ikke fører til ændringer i loven. Revisionsbestemmelsen har herefter mistet sin betydning, hvorfor den foreslås ophævet.

2. Baggrund

Danmark trådte i 1961 ind i OECD. Som følge heraf tilsluttede Danmark sig automatisk OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, som blev udstedt i 1976. Retningslinjerne er revideret fem gange siden udstedelsen – senest i 2011. Den seneste opdatering inkorporerede en række nye anbefalinger til virksomheders adfærd, herunder bl.a. FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv. Efter den seneste opdatering følger det endvidere af retningslinjerne, at hvert land skal oprette et såkaldt nationalt OECD-kontaktpunkt. Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd er nationalt OECD-kontaktpunkt og behandler sager om overtrædelse af OECD's retningslinjer samt udbreder kendskabet til retningslinjerne. Institutionen blev etableret ved lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd med virkning fra 1. november 2012.

Mæglings- og klageinstitutionen behandler klager vedrørende danske virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheders overtrædelse af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Mæglings- og klageinstitutionen er en ikke-retlig institution, hvor virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder kan løse uoverensstemmelser om overtrædelse af for eksempel menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, internationale miljøstandarder og korruption. Mæglings- og klageinstitutionen arbejder for at skabe en ramme for mægling, dialog og konfliktløsning. Dialogen mellem parterne spiller en afgørende rolle, idet dialog ofte er både den mest konstruktive og effektive vej frem mod tilfredsstillende løsninger om komplekse problemstillinger i en global virkelighed.

Loven indeholder i § 12 en revisionsbestemmelse, hvorefter der i folketingsåret 2015/2016 skal fremsættes forslag om revision af hele eller dele af loven. Af forarbejderne til loven er det forudsat, at der til brug for lovrevisionen indhentes et OECD-peer review. Mæglings- og klageinstitutionen undergik derfor i foråret 2015 et peer review, hvor medlemmer fra kontaktpunkter i andre OECD-lande (Storbritannien, Tyskland, USA og Norge) foretog en gennemgang af institutionens rolle og arbejde. I peer reviewet bidrog relevante danske interessenter, herunder erhvervsorganisationer, fagbevægelser og NGO'er, med deres input hertil.

Evalueringsgruppen har på baggrund af drøftelserne med mæglings- og klageinstitutionen og dennes interessenter udarbejdet en evalueringsrapport, der indeholder en række anbefalinger til mæglings- og klageinstitutionen¹. Vurderingen af mæglings- og klageinstitutionen er overordnet set meget positiv. Rapporten udtrykker i høj grad tilfredshed med både institutionens strukturelle opbygning, de forudsigelige procedurer og institutionens legitimitet. Både virksomheder og organisationer, der har været involveret i institutionens arbejde, har under evalueringen udtalt, at de opfatter institutionen som upartisk og balanceret. Rapporten efterlader generelt et indtryk af, at mæglings- og klageinstitutionen bliver opfattet som uafhængig, pålidelig og åben.

Der opstilles i rapporten en række anbefalinger med henblik på yderligere styrkelse af institutionens arbejde vedrørende både oplysnings- og informationsindsatsen og i sagsbehandlingen. Blandt andet er der forslag til en styrket oplysningsindsats om, hvordan danske virksomheder i praksis skal forholde sig til de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, når de har underleverandører i udviklingslande.

Mæglings- og klageinstitutionen har gennemgået anbefalingerne og konkluderet, at institutionen vil implementere hovedparten af anbefalingerne. Det er mæglings- og klageinstitutionens vurdering, at der ikke er behov for at ændre loven for at imødekomme og implementere disse, men at det kan ske som en del af institutionens løbende arbejde.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Gældende ret

Lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd trådte i kraft den 1. november 2012. Loven etablerede mæglings- og klageinstitutionen, der som dansk OECD-kontaktpunkt har til formål at udbrede kendskabet til OECD-retningslinjerne samt behandle klager vedrørende overtrædelser af retningslinjerne.

Lovens § 12 indeholder en revisionsbestemmelse, hvorefter erhvervs- og vækstministeren i folketingsåret 2015/2016 fremsætter forslag om hel eller delvis revision af loven.

3.2. Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det er forudsat i bemærkningerne til loven, at der til brug for evalueringen indhentes et OECD peer review. Mæglings- og klageinstitutionen undergik derfor i foråret en evaluering af en OECD evalueringsgruppe, der – i samarbejde med en række interessenter – gennemgik institutionens arbejde og rolle.

Evalueringsgruppen har på baggrund af evalueringen udarbejdet en rapport, der overordnet set udtrykker høj tilfredshed med institutionens strukturelle opbygning, gennemsigtighed i procedurer samt institutionens integritet. Rapporten anfører en række anbefalinger med henblik på en styrkelse af institutionens arbejde vedrørende både oplysning- og informationsindsats og i sagsbehandlingen. Den kommer bl.a. med forslag til en styrket oplysningsindsats om, hvordan danske virksomheder skal forholde sig, når de har underleverandører i udviklingslande.

¹ http://virksomhedsadfaerd.dk/file/557525/peer_review_rapport_dansk_ncp.pdf

Erhvervs- og vækstministeriet er enig i mæglings- og klageinstitutionens vurdering af at evalueringsrapporten ikke giver anledning til at foretage ændringer i lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Dette lovforslag indeholder derfor alene en ophævelse af revisionsbestemmelsen, da bestemmelsen har mistet sin betydning som følge af det gennemførte peer review. Mæglings- og klageinstitutionen har til hensigt løbende at undergå OECD peer reviews samt deltage i andre landes peer reviews med henblik på en løbende vurdering af institutionens arbejde og rolle.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. september 2015 til den 29. september 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, Beskæftigelsesministeriet, Businesses for Social Responsibility/Europe, CSR Forum, Copenhagen Business School, Danske Advokater, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Danmarks Rederiforening, Dansk Standard, Datatilsynet, DIEH, DI, Dommerforeningen, Eksport Kredit Fonden, Energi-, forsynings- og klimaministeriet, FSR - danske revisorer, Folkekirkens Nødhjælp, Forsvarsministeriet, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forsikring & Pension, Forbrugerrådet, Grønlands selvstyre, Håndværksrådet, HK, Institut for Menneskerettigheder, Justitsministeriet, KL, Kultur- og kirkeministeriet, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Ledernes Hovedorganisation, LO, Lønmodtagernes Dyrstidsfond, Miljø- og fødevarerministeriet, Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling, Red Barnet, Roskilde Universitet, Røde Kors, Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling, Skatteministeriet, Statsministeriet, Social- og indenrigsministeriet, Sundheds- og ældreministeriet, Syddansk Universitet, Transport- og bygningsministeriet, Uddannelses- og forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændinge-, integrations- og boligministeriet, Verdens Skove, Virksomhedsforum for Social Ansvar, WWF, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, 92-gruppen, 3F

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner		Ingen.
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet		Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne		Ingen.
Miljømæssige konsekvenser		Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at lovens revisionsbestemmelse i § 12 ophæves som følge af, at bestemmelsen, da revisionen er gennemført, har mistet sin betydning. Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd gennemgik således i foråret 2015 en evaluering af et OECD-peer review-team med deltagelse af relevante danske interessenter, herunder erhvervsorganisationer, fagbevægelser og NGO'er. På baggrund heraf findes der ikke anledning til at foretage ændringer i loven. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.1.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.